Tieners en preventie bij de huisarts. Een exploratief onderzoek

Haio: DE HELT Katleen , U.G.
Promotor: De Maesschalck Stéphanie , U.G.
Praktijkopleider: DE MAEYER Hilde , VAN IMSCHOOT Luk

Context: Als startende huisarts-in-opleiding viel het me op dat communicatie en consultatievoeren met adolescenten moeilijker was dan met andere patiënten. Mede door het beruchte alcoholgebruik bij jongeren in deze streek vroeg ik me af of tienerconsulten beter benut konden worden, door bijvoorbeeld meer aandacht te schenken aan preventie en opsporen van risicogedrag. Hieruit ontstond het ideë om een GMDtiener uit te werken, een GMD+ specifiek voor adolescenten. Alvorens daartoe te komen, had ik meer inzicht nodig in de leefwereld van jongeren, en wat hun verwachtingen en ervaringen zijn ten aanzien van de huisarts.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de verwachtingen en de percepties van jongeren ten aanzien van de huisarts, en meer specifiek, welke rol kan de huisarts spelen op gebied van preventie?

Methode: Voor de literatuurstudie werd via Pubmed naar gezocht naar artikels betreffende dit onderwerp. Voor dit kwalitatief, explorerend onderzoek werd een zelf opgestelde vragenlijst gebruikt. Hierin werden kenmerken van de jongere en de huisarts bevraagd, en ook verwachtingen en percepties omtrent zes verschillende topics, zijnde anticonceptie, algemeen welzijn, seksualiteit, roken/alcohol, drugs en realties. De vragenlijst werd, met informed consent, door 127 leerlingen tussen de 14 en 19 jaar oud, uit twee technisch secundaire scholen ingevuld. Dit gebeurde anoniem en tijdens de schooluren.

Resultaten: 75,6% van de jongeren kent de huisarts al levenslang, toch beschreef slechts 52,1% de arts-patiënt relatie als ?vertrouwelijk?, slechts 18,8% als ?toegankelijk? en 24,4% koos voor ?beperkt tot lichamelijke problemen?. Bij elk topic gaf de meerderheid aan deze liever niet met de huisarts te bespreken en bovendien elk topic op eigen initiatief te durven aankaarten. ?Vertrouwelijkheid? was essentieel bij het bespreken van deze gevoelige onderwerpen. ?Seksualiteit? en ?relaties? waren topics die jongeren het minst met de huisarts (7,1% en 2,7%), en het vaakst met vrienden (46,5% en 63,0%) wilden bespreken .20-25% vond dat de huisarts zich enkel met lichamelijke klachten moet bezig houden. Jongens hadden meer moeite dan meisjes om alcohol, drugs en roken te bespreken.

Conclusie: Deze resultaten suggereren dat de jongeren in deze studie over het algemeen wel durven, maar niet willen spreken met de huisarts. Vermoedelijk door een gebrek aan vertrouwelijkheid, het niet hebben van de ?vertrouwensband? die essentieel is om te kunnen spreken over gevoelige en persoonlijke topics en het niet zien van de rol die de huisarts kan spelen bij preventie en gezondheidspromotie.. Een GMDtiener lijkt dus vooralsnog voorbarig. Jongeren toelichten over het beroepsgeheim, trachten een vertrouwensband te cre?ren, laten blijken dat je als huisarts meer kan doen dan enkel het verhelpen van lichamelijke klachten, rekening houdend met de, misschien eerder subtiele, verschillende percepties en noden tussen jongens en meisjes zal jongeren op dit moment meer ten goede komen dan het toepassen van een GMDtiener.